

BITI EKO

STRANI BITI EKO SO ODGOVOR NA POTREBE DANAŠNJEGA ČASA. SO PROTIUTEŽ ZAHTEVAM POTROŠNIŠTVA IN NEKAJ, KAR BI MORALO BITI V ZAVESTI VSEH NAS, ČE ŽELIMO SVET KOT TAK TUDI OHRANITI. VSAK MESEC BODO ZATO STROKOVNJAKI PROGRAMA »ENERGIJA SI, BODI UČINKOVIT« - PONUDILI NEKAJ KORISTNIH NASVETOV O UČINKOVITI RABI ENERGIJE, KI JE POT DO SKUPNE ZELENE PRIHODNOSTI.

RAJKO DOLINŠEK Informa Echo, Vodja Mreže Sinergija in programa REUS.

26

KUHINJSKI APARATI SO VELIKI PORABNIKI ENERGIJE

Hladilniki in zamrzovalne skrinje so za razliko od drugih gospodinjskih aparatov stalno vključeni, zato so največji porabniki električne energije. Načrtovanje, kaj bomo pripravili za prigrizek, naj poteka v glavi in v dogovoru z ostalimi družinskimi člani, nikakor pa ne pred odprtim hladilnikom, ker bo potrebna dodatna energija za ponovno ohlajanje. V vročih poletnih dnevih nam zadrževanje ob odprtem hladilniku morda prija, vendar je hladna pijača ali klimatska naprava cenejši način osvežitve kot, da s pomočjo hladilnika ohlajamo prostore. Dobra navada je, da vrata hladilnega aparata niso odprta več kot 5 sekund. Enako velja za zamrzovalno skrinjo.

V primeru, da uporabljate starejši hladilnik z vgrajenim zamrzovalnikom, vam priporočam, da ga vsaj 2 krat na leto odtajate. Plast ledu, ki se nabere, zmanjšuje učinek hlajenja, ob tem pa povečuje porabo elektrike. Pri nakupu novega hladilnika vam priporočam energijsko učinkovitega saj je poraba električne energije lahko znatno manjša.

Pri nižjih temperaturah pa hladilni aparat porabi več energije. Skoraj deset odstotkov gospodinjstev ima hladilno napravo nastavljeno na maksimalno stopnjo hlajenja, kar je nepotrebno. Maslo boste lažje mazali na kruh in sadje bo bolj okusno, če ne bo pretirano ohlajeno.

Tudi pri kuhanju s pravilnim ravnanjem znižamo porabo električne energije. Skoraj petina gospodinjstev izgublja energijo, ker ne uporablja pokrovke pri kuhanju. Električne kuhalne plošče so dovolj vroče še nekaj minut po izklapljanju, zato jih lahko predčasno izključimo. Tega nasveta žal ne upoštevajo kar 38 odstotkov gospodinjstev. Večina hrane, predvsem pa zelen-

java, bo bolj okusna in zdrava, če je ne prekuhate.

Pomivalni stroj uporablja že več kot polovica gospodinjstev. V povprečnem gospodinjstvu porabi na leto več električne energije, kot hladilnik, zato priporočam pomivanje v času cenejše tarife in šele, ko je v stroju dovolj posode. Umazana posoda pa se ne bo zasušila, če jo splahnemo pred odlaganjem v pomivalni stroj.

Podatki so povzeti po Raziskavi energetske učinkovitosti Slovenije - REUS 2010

DOBRO JE VEDETI

Priporočljiva temperatura v hladilniku je okoli 5 °C in - 18 °C v zamrzovalniku.

Najučinkovitejši so plinski štedilniki ali steklo-keramične indukcijske plošče, ki spadajo v sam vrh učinkovitih kuhališč.

Pri ročnem pomivanju posode lahko porabimo do 4-krat več vode in električne energije za segrevanje vode kot v sodobnem pomivalnem stroju.

Več uporabnih nasvetov v rubriki DOBERnaSVET na www.pozitivnaenergija.si

RESNICA O RABI ENERGIJE

V POVPREČNEM GOSPODINJSTVU NAJVEČ ELEKTRIČNE ENERGIJE PORABIMO ZA HLAJENJE ŽIVIL S HLADILNIKI IN ZAMRZOVALNIKI, KAR PREDSTAVLJA SKORAJ PETINO PORABE. KUHANJE PA PREDSTAVLJA 6% PORABE ELEKTRIČNE ENERGIJE.

MALI GOSPODINJSKI APARATI

Mali gospodinjski aparati so v hipu osvojili naša gospodinjstva, saj lajšajo kup opravil, za katere je še pred kratkim bilo treba obilo vaje. Danes ni več nenavadno, če je kruh narezan na popolnoma enako debele kose, če je sladka smetana v hipu stepena ali če je čebula lepo drobno nasekljana brez solz v očeh. Čas in energijo nam prihranijo tudi priročni grelniki, ki hitreje ogrejejo vodo kot štedilnik, obenem pa nam jo še filtrirajo in pozvonijo, ko zavre.

Ker so ti »hišni pomočniki« (sem sodijo še rezalniki, sekljalniki, mešalniki, stepalniki, ožemalniki in ročni sesalniki ter druge naprave razmeroma majhne moči in porabe) vklopljeni le občasno in za kratek čas, ne vplivajo močno na skupni seštevek porabe električne energije.

Med malimi gospodinjskimi aparati pa se najdejo tudi takšni z večjo močjo in porabo. Z njimi je priporočljivo ravnati tako, da bomo povečali učinkovitost, saj bo delo opravljeno hitreje in z manj vložene energije.

Najbolj pogosti med njimi so **sušilnik za lase, likalnik in sesalnik**. Poglejmo si nekaj osnov za učinkovito ravnanje z njimi: Porabo pri likanju lahko zmanjšamo z nastavitvijo prave temperature in upoštevanjem vrstnega reda. Začnimo s perilom, ki rabi nižjo temperaturo in postopoma preidite na višjo. Čas bomo prihranili tudi, če bomo že pri obešanju poravnali perilo, da bo pri likanju treba gladiti manj trdovratnih gub.

DOBRO JE VEDETI

Lase sušimo pri najnižji nastavljeni temperaturi sušilnika, višja temperatura pomeni višjo rabo energije. Sesanja se lotimo načrtno.

Iz prostora umaknemo čim več predmetov, ki bi se jim med sesanjem morali izogibati. Velikokrat se zgodi, da moramo na hitro zlikati kos oblačila, ker se nam že grozno mudi. Takrat ne razmišljamo o učinkovitem ravnanju in možnih prihrankih.

Za trenutke stresa je najvažnejši nasvet: Ne pozabite izklopiti likalnika!

Pri sušenju las bomo prihranili tisti s kratko frizuro. Pri daljših laseh pa je glavo treba dobro obrisati in za nekaj minut zaviti v brisačo, tako da odstranimo večino vlage, preden začnemo z uporabo sušilnika.

Pri izboru sesalnika je treba vedeti, da manjša moč aparata ni zagotovilo za učinkovito rabo energije. Manjša sesalna moč lahko pomeni daljši čas sesanja in posledično večjo porabo energije. Bolje je uporabljati sesalnik, ki ima krtačo za aktivni način vsesavanja vrteča »turbo« krtača, stepalna krtača ipd.

27

Gospodinjstva imajo še veliko potenciala za zmanjšanje porabe električne energije. Povprečno gospodinjstvo na leto porabi 4.100 kWh električne energije, največ za hlajenje živil. Energijsko učinkovito gospodinjstvo bi porabilo vsaj 900 kWh električne energije na leto manj. Zanimivo je tudi to, da povprečno stanovanje v enodružinski stavbi porabi za dobrih 1.300 kWh več kot povprečno stanovanje v večstanovanjski stavbi.

Mercator je član mreže

Mercator

Okolju prijazen sosed

